

listovi. U Beogradu su bili uhapšeni sekretari Centralnog veća SRPJ(k), Filip Filipović i Vladimir Čopić. Kako mnogi počapšenici komunisti mesecima nisu izvoljeni na sud, u decembru 1919. i početkom 1920. godine došlo je do štrajka gladi među političkim zatvorenicima.

Januara 1920. ministar unutrašnjih dela pozvao je predstavnike SRPJ(k) i zapretio im je zabranom partije, sindikata, zauzimanjem radničkih domova i partijske štamparije od strane vojske, kao i mobilizacijom železničara u slučaju štrajka. Poverljivom naredbom policijskim organima, ministar unutrašnjih dela je gotovo onemogućio slobodan rad komunističkih organizacija. Došlo je do novih hapšenja i progona komunista, ali i do snažnog otpora radničke klase.

Kada je štrajk železničara u istočnoj Srbiji silom ugušen, beogradski radnici su 5. februara 1920. odgovorili generalnim štrajkom. Na zatvaranje radničkog doma u Novom Sadu takođe je odgovoreno generalnim štrajkom radnika. U proleće 1920. štrajkački pokret je dostigao kulminaciju. Samo u Srbiji i Vojvodini aprila 1920. bilo je oko 50 štrajkova, a u čitavoj državi bar dvostruko više.

Štrajk železničara započeo je 16. aprila 1920. i obuhvatio je preko 50.000 radnika. Da bi naterala železničare na posao, vlada je upotrebila vojsku i šandarmeriju. Kada ni to nije pomoglo, vlada je 20. aprila pozvala sve železničare na dvomesecnu vojnu vežbu, militarizujući železnicu i uvođeći preke sudove. Kao odgovor na te mere Partija je pozvala na dvodnevni protestni štrajk. Na dan početka protestnog generalnog štrajka žandarmerija je, 24. aprila 1920., napala radnike na Zaloškoj cesti u Ljubljani i ubila 14 a ranila oko 70 radnika. Optužujući komuniste da spremaju prevrat, vlada je preuzeala vojne i policijske mере i u vezi s prvomajskom proslavom 1920. godine. Policijske vlasti su uočili proslave počeće da hapse partijske aktiviste, naročito u Dalmaciji, gde su bili zatvoreni radnički domovi, organizacije i partijski list »Oslobodenje«.

Pobeda Partije na opštinskim izborima u Hrvatskoj i Slavoniji (1–22. marta 1920.) i neuspeli generalni štrajk železničara (14–28. aprila 1920.) još više su zaostrili sukob između dveju političkih struja u rukovodstvu Partije, što je dovelo i do otvorene rasprave preko partijske štampe između komunista i centrista.

Akcent je bio na pitanju strategije i taktike Partije u klasnoj borbi, te je zato razumljivo što su organizaciona pitanja Partije u pretkongresnoj diskusiji i na samom kongresu izbila u prvi plan. Centristi su se ispoljili kao izraziti protivnici centralističkog ustrojstva Partije i energično su se zalagali za takozvani federalizam, zapravo za takvo organizovano ustrojstvo Partije koje bi im omogućilo da u pokrajinama i organizacijama gde je to moguće razvijaju centralističku političku aktivnost.

Stavovi komunista o bitnim pitanjima razvoja pokreta u zemlji bili su izloženi u programu koji je na Vukovarskom kongresu podneo Filip Filipović. Program komunista polazio je od činjenice da je kapitalizam ušao u imperialističku fazu razvitka i vreme proletarske revolucije. Zato se zahtevalo da se jugoslovenski komunisti bore za slamanje državnog buržoaskog aparata, uništenje kapitalističkih odnosa i stvaranje sovjetske republike u Jugoslaviji. U svome programu komunisti su se principijelno izjasnili za parlamentarnu aktivnost i borbu Partije,

ali su u buržoaskim predstavnicičkim telima gledali samo sredstvo »za propagandu partijskog programa, razobličavanje klasnih suprotnosti, revolucionarno vaspitanje proletarijata i razvijanje revolucionarnih energija...« Smatrajući Partiju članom Komunističke internacionale a izloženi program komunističkim, predlagalo se da Vukovarski kongres (20–24. juna 1920) promeni ime partije u Komunistička partija Jugoslavije (KPJ).

Polazeci od konstatacije da revolucionarne snage u zemlji nisu dovoljno razvijene da bi sebi kao zadatku mogle da postave osvajanje političke vlasti, centralisti su odbacivali program i strategiju komunista i zalagali se za jednu verziju Akcionog programa Kongresa ujedinjenja, koji je u sebi uglavnom sadržavao i taktičke zadatke sadržane u Rezoluciji o političkoj situaciji i zadacima Partije.

U ime centralista protiv predloženog programa istupio je Dragiša Lapčević, koji je osporio kongresu pravo da usvoji takav program i zahtevao je da se donošenje programa Partije odloži za naredni kongres. Kao zamenu za program KPJ, centristi su predložili na kongresu programsku deklaraciju koja je težište rada Partije prenosila na sindikalnu i prosvetnu akciju, socijalne reforme i pripremu radničke klase za borbu.

Komunistička većina na kongresu prihvatiла је predloženi Program Partije i Rezoluciju o političkoj situaciji i zadacima KPJ. Nov Statut Partije, koji je takođe prihvaćen na Vukovarskom kongresu, uvodio je centralističko političko ustrojstvo Partije i predviđao je ukidanje pokrajinskih izvršnih odbora i stvaranje oblasnih veća i sekretarijata sa sekretarima kao neposrednim organima Centralnog partijskog veća.

Analiza kongresnih dokumenata pokazuje da je za komunističku većinu na kongresu bilo osnovno prihvatanje komunističkog programa i revolucionarnih sredstava borbe Partije. Smatrajući da su društveno-istorijski uslovi zreli za socijalnu revoluciju i da za njeno otpočinjanje nedostaje samo politička organizacija revolucionarnog proletarijata, komunistička većina na kongresu bila je usmerena ka stvaranju boljevičkog ustrojstva Partije. Sva ostala pitanja, uključujući i nacionalno, bila su u drugom planu i na njih se gledalo kao na taktičke zadatke KPJ u neposrednoj borbi s buržoazijom.

Vukovarski program Partije označio je, dakle, definitivni kraj s delimično dopunjennim Erfurtskim programom Partije usvojenim u Beogradu 1919. godine. Time su iz programa jugoslovenskih komunista otpali i svi oni stavovi koji su u krilu Partije mogli da predstavljaju oslonac ili ožive duh socijaldemokratske ideologije poražene kroz praksu prvog svetskog rata, oktobarsku revoluciju i revolucionarna previranja u Evropi od 1917. do 1919. godine.

Slično situaciji kada su Podloga za ujedinjenje i kongresni dokumenti 1919. označili stvaranje jedinstvene revolucionarne organizacije jugoslovenskog proletarijata i politički poraz socijalpatriota – ministerijalista u radničkom pokretu Jugoslavije, Vukovarski program označio je pobedu marksističko-lenjinističke orientacije i politički krah centrista (»centrumaša«) u krilu komunističkog pokreta. Tačnije rečeno, Vukovarski program KPJ označio je dostignuti stepen u razvitku komunističkog pokreta u našoj zemlji i omogućio je da se revolucionarno iskustvo u svetu još dublje shvati i pokuša da primeni na društveno-ekonomске i političke odnose u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

REFORMISTI I REVOLUCIONARI

Osnovno uporište reformističkih snaga u radničkom pokretu Vojvodine u to vreme činile su obnovljene i aktivirane socijaldemokratske organizacije u okviru Srpsko-bunjevačkog agitacionog odbora. Do sredine aprila 1919. godine ove organizacije uspele su da održe sedam zborova, a desetak zborova nije moglo biti održano zbog zabrana vlasti. Agitacioni odbor se i sam neposredno angažovao na obnavljanju i političkom aktiviranju socijaldemokratskih organizacija. Pojedini njegovi članovi održavali su zborove i konferencije organizacija i tako propagirali svoja opredeljenja i politički kurs. Posvećujući tome posebnu pažnju, Agitacioni odbor je u tom periodu uputio oko 1.500 pisma organizacijama, povereništvinama i pojedincima, te je do sredine aprila 1919. uspeo da obnovi ili formira organizacije u 18 mesta Vojvodine. Međutim, Agitacioni odbor ni nominalno, ni suštinski nije bio rukovodeće opštepartijsko telo u Vojvodini. On nije uspeo da stvari ili pridobiće organizacije u Sremu, niti da organizaciono obuhvati radnike iz redova svih naroda i narodnosti Vojvodine. U političkoj praksi Agitacionog odbora mogli su se susresti najraznovrsnije političke koncepcije. Vodeći dvojničnu politiku, lideri socijaldemokratije bili su spremni da se odreknu ministerijalizma i da se deklarišu za političko ujedinjenje jugoslovenskog proletarijata, ali i da istovremeno nađu motive za odlučnu borbu protiv onih snaga koje su u svemu ovome nudile nova politička rešenja i koje su se zalagale za direktnu akciju i revolucionarnu borbu.

Pod uticajem revolucionarnih zbijanja u mnogim zemljama Evrope i postojanja nekoliko proleterskih država, u uslovima dubokih socijalnih previranja i razvijene ideološko-političke aktivnosti revolucionarnih snaga u radničkom pokretu Vojvodine, došlo je do podvajanja snaga u redovima ovih socijaldemokratskih organizacija i njihovog revolucionisanja.

radnički pokret u vojvodini i kongres ujedinjenja

danilo kecić

Stvaranje jedinstvene države Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca krajem 1918. godine, revolucionarno vrenje u zemlji i drugo, nametnuli su potrebu da se dotad razjednjeni radnički pokret, vođen raznorodnim snagama u pojedinim našim oblastima, tj. nekolikim socijaldemokratskim partijama i organizacijama, organizaciono i akciono objedini.

U to vreme i radnički pokret u Vojvodini bio je organizaciono i ideološko-politički nejedinstven. Otuda je živa politička aktivnost klasnoborbenih snaga za ujedinjenje radničkog pokreta na revolucionarnoj platformi vođena uz njihovu svakodnevnu i tešku borbu protiv reformističkih i oportunističkih snaga u pokretu.

U tom znaku protekao je i Osmi kongres Srba i Bunjevaca socijaldemokrata, održan u Novom Sadu 13. aprila 1919. Tako je pod pritiskom klasno opredeljenog članstva ovaj kongres doneo odluku da pošalje svoje delegate na Kongres ujedinjenja u Beograd.

Drugu grupaciju u radničkom pokretu Vojvodine početkom 1919. godine činile su socijaldemokratske organizacije koje su do tada bile u organizacionim okvirima Socijaldemokratske partije Ugarske. One su, međutim, daleko brže i kompaktnije privatile revolucionarni kurs i taj svoj stav nedvosmisleno izrazile samo tri dana po proglašenju Mađarske Sovjetske Republike na svom Kongresu u Subotici 24. marta 1919.

Do sazivanja kongresa došlo je na inicijativu Srpske socijaldemokratske partije, a posle obavljenih razgovora i dogovora Filipa Filipovića, Bele Kuna i drugih lidera revolucionarnog radničkog pokreta Madarske vođenim u Budimpešti, februara i marta 1919. u Beogradu. Na kongresu je bilo 85 delegata iz 45 organizacija u nekoliko mesta Bačke i Banata, kao i delegati Srpske socijaldemokratske partije. Međutim, očekivani delegat iz Budimpešte nije prisustvovao kongresu, najverovatnije zbog toga što je od saziva do održavanja ovog kongresa, 21. marta 1919. došlo do proglašenja Madarske komune, a potom i do zabrane, od strane srpskih vojnih komandi, saobraćaja između Madarske Sovietske Republike i naših krajeva.

Kongres je osudio opotužništiku i ministerijalističku politiku socijaldemokrata oko Viktora Koraća, koji je imao naročito jak uticaj u Sremu, i njegovih jednomišljenika u Srpsko-bunjevačkom agitacionom odboru poput Vase Kneževića, Pavla Tatića, Dušana Tušanovića i Vojina Brkića. Kongres se odlučno opredelio za kidanje veza s Drugom i pristupanje Trećoj internacionali i izabrao svoje delegate za prethodne pregovore u Beogradu 28. marta i za Kongres ujedinjenja.

Treću i najznačajniju snagu u radničkom pokretu Vojvodine činio je Savez pelagićevaca, formiran početkom marta 1919. na ilegalnoj osnivačkoj konferenciji na Stražilovu kraj Sremskih Karlovaca. Na konferenciji je bilo oko 30 ucensnika, pretežno organizovanih povratnika iz Sovjetske Rusije i izvestan broj predstavnika revolucionarnog socijalističkog radničkog pokreta, pretežno Vojvođana.

U relativno kratkom vremenu (mart—april 1919) Savez pelagićevaca je izvršio najneophodnije organizacione i političke pripreme za uključivanje revolucionarnih snaga Vojvodine u jedinstvenu radničku partiju Jugoslavije. Zalažući se za pobedu revolucionarnih koncepcija u radničkom pokretu u Jugoslaviji i za usvajanje komunističke platforme, oni su ponajviše i ne posredno doprineli ubrzavanju određenog političkog procesa i ideološkoj diferencijaciji u redovima organizovanog radništva Vojvodine. U proleće 1919. u Vojvodini je delovalo dvadesetak organizacija Saveza pelagićevaca, a za Kongres ujedinjenja oni su izabrali svojih 20 delegata.

DOPRINOS VOJVODANA POBEDI REVOLUCIONARNIH SNAGA

Tako su posle opsežnih organizacionih i političkih priprema na Kongresu ujedinjenja, čije održavanje vlasti nisu odobrile u Slavonskom Brodu, pa je održan u Beogradu od 20. do 23. aprila 1919, učestvovali predstavnici sve tri grupacije u radničkom pokretu Vojvodine sa 64 delegata. Na kongresu su bila 432 delegata iz svih krajeva, sem iz Slovenije i desničara iz Hrvatske. Za razliku od nekih predstavnika političkih i sindikalnih organizacija, među vojvodanskim delegatima bili su znatno brojniji i zapaženiji predstavnici revolucionarnog radničkog pokreta. Raznorodnost okupljenih delegata na Kongresu ujedinjenja imala je svog punog odraza u čitavom njegovom radu. Tako je kongres protekao u znaku oštре ideoške polemike i sukoba između revolucionarnih i centrumaških snaga. Vodeće pozicije centru maša u dotadašnjim organizacijama dobile su svoj neposredni izraz u činjenici da su izvestio pojedinih komisija bili skoro svi centrumaši. Oni su u znatnom broju bili zastupljeni i u pojedinim kongresnim komisijama, pa se, logično, polemika prenela i na plenarne sednice kongresa. To je dalo određeni pečat ujedinjenoj partiji. Ime partije i osnovni kongresni dokument odraz su kompromisa revolucionarne i centrumaške struje u radničkom pokretu, ali su u suštini bili afirmacija i potvrda revolucionarnih snaga.

Uspešnom radu kongresa i njegovom opredeljenju za revolucionarnu političku borbu dali su svoj maksimalni doprinos i brojni vojvodanski delegati. U radu kongresa aktivno su učestvovali Pal Rižanji, Vasa Knežević, Vlada Marković, Lazar Vučković, Nikola Grulović, Stipan Katrinka, Nikola Kovačević i Ljubica Zaklanović.

KONGRES UJEDINJENJA — ISTORIJSKA PREKRETNICA

Osnovna pitanja o kojima se raspravljalo na kongresu bila su: pitanje ujedinjenja radničkog pokreta, program i statut novoformirane partije. Kongres je usvojio Podlogu ujedinjenja koja je praktično bila politička platforma i program novoformirane Socijalističke radničke partije Jugoslavije (komunista). U njoj se posebno obrazlože i ističe potreba i perspektiva klas-

ne borbe otvorena socijalističkim revolucionama, pa se konstatiuje zbog čega Socijalistička radnička partija Jugoslavije (komunista) odbacuje Drugu internacionalu i prihvata Trećoj komunističkoj internacionali. U Podlozi ujedinjenja ističe se da je oslobođenje proletarijata, a time i ljudskog društva, od kapitalističke eksploracije, delo samih radnika. Otud se u njoj konstatiuje: »Socijalistička radnička partija Jugoslavije (komunista) ne bori se, dakle, za nove povlastice i preimovućstva, već za ukidanje klasne vladavine, pa i samih klasa, a za jednakna prava i jednakne dužnosti svemu, bez razlike pola i porekla«.

Kongres ujedinjenja doneo je i Praktični akcioni program. Kao primarni politički zahtevi istaknuti su: sloboda štampe, zbora i udruživanja, najpunija politička i pravna jednakost svih građana, bez razlike pola i aktivno i pasivno izborno pravo svih »građana i građani iznad dvadeset godina«. Akcionim programom je zahtevan republikanski oblik države, »zaštita nacionalnih manjina i potpuna pravna i politička jednakost«. Kongres je takođe doneo Statut i rezolucije o organizaciji partitske štampe, o agrarnom pitanju, o Državnom veću i Statut žena socijalista (komunista).

Za agrarno područje Vojvodine od posebnog interesa bili su stavovi i Rezolucija o agrarnom pitanju. Na kongresu su bila podnesena dva referata i predložene dve rezolucije o agrarnom pitanju. Jednu je u ime kongresne komisije podneo Dragiša Lapčević, založivši se da "se veljeposedička, feudalna zemlja, zgrade i inventar bez odštete podele bezemljašima. Drugi referent bio je Pavle Pavlović. On je predložio drugu rezoluciju u ime grupe u kojoj su bili i delegati Saveza pelagićeva. Diskusija je bila vrlo žučna. Pretila je opasnost da kongres ne prihvati nijednu od predloženih rezolucija. U takvoj

Acadicus canadensis und *canadensis* in *luminosus* lösbar in 1820

situaciji Pavle Pavlović je povukao svoj predlog. Velikom većinom glasova kongres je prihvatio rezoluciju Dragiše Lapčevića u redakciji Filipa Filipovića.

Usvojenom Rezolucijom o agrarnom pitanju zatražena je besplatna podela feudalnih poseda i inventara bezemljašima, kao i podela svih veleposeda feudalnog porekla. Kongres je doneo i rezoluciju kojom se protestuje protiv terora koji nad radničkim pokretom sprovodi režim, a izražava solidarnost s oktobarskom revolucionjom i Mađarskom komunom i osuđuje jugoslovensku vlast zbog priprema za vojnu intervenciju protiv ovih proletarskih zemalja.

Na kraju svog rada kongres je izabrao Centralno partijsko veće od 31 člana, na čelu s Filipom Filipovićem kao glavnim sekretarom. Od Vojvodana u Centralno partijsko veće izabrani su Lazar Vukićević, Stipan Katrinka, Franjo Koplavić, Vasa Knežević, Vlada Marković i Nikola Smoljanović.

kao što čovek

karolj jung

IDILA

Ako se koinpa na katarki neočekljivo iskrene i momnar — za trenutak samo — ostane da viši na koinopćima, svi prasnu u smeh, pa čak i slinavi brodski momak. A kada se plasle tupog udara tello poslednji put trgne na daskama paljube i njegova krv u laganim potocima poteče kroz pore dasaka, između tesanih spojeva, u crveno obojeni tovar i indiga i vune. U crveno buduće haljine nedostiznih leplih žena, hladne tkanine, koje skrivaju vitke strukove, nabrekle grudi, iskriveni grm u krilu i zvonki smeh koji sve prekriva ikao puzačice.

Krv se pollako zgrušava; rumeno detinjstvo devojaka sazревa u godine žena, i ona krv, koja obeležava ovu tešku granicu, srećni preobražaj, spasonosnu katarzu, gle, ovde se može zaplatiti na dalekom momu, daleko od domovine, kato potok beznada.

I dok se na usnama posade ledi reč, prestaje smeh, ispod trupa broda, nad purpurnim koralićima se razvije grohot; iz praznih kostiju lobanja, daleko beže prozračne meduze, sumrak maljavi puštinjaci, i u mulju, do kojeg se i svetlost teško probija, zbijesne jedan davno zaboravljeni, venecijanski zlatnički lepot kova.

PAR DISTANCE

U nekom magacinu parketa u njegovom naselju izbio je pozar; oni koji su baš bili u planini — kako su to kasnije rekli — dobro su videli crni dim koji se podizao, a kasnije uporno slegao, koji nikako nije htio da se razide i koji je podsećao na širovu naftu ili katranc. Učinilo im se da su videli i blede plamenove, ali kada su se dublje zamišli i polkušali da se prîsete, priznali su da se plamen — odande odgore — možda ipak nije video. Ali debeo, gust stub dima mogao je da se vidi, tvrdili su uverljivo.

Drugima se učinilo da čuju kako su na prozorima stanova prskale, pucale napuštene roletine, kada je nemo inabubilla boja na drvenariji vrata; kako je sa užasnim praskom eksplodirao televizor koji je stajao pored prozora. Kao u ratu — rekli su striji — eksplozije, samo se karakterističan zvuk dijuk nije čuo.

Deca su se čudila: na ništa nisu znala o vatni; nisu primetila čak ni to da se između plamtečeg, pucketajućeg mora katrana, vatrogasnih kola čije su sirene zavijale, dima koji se podizao do neba i šestougaonih kućica, malazi novo igralište s peskom za decu, i da već kopaju jame za cveće i voćke koje nagovještavaju rod.

Jedna devojčica je damas primila papirnatu salvetu koju su joj doneli na poklon.

KAO ŠTO ČOVEK

Kao što se valjak utiskuje u meku glijenu; kao što stilos prodire u vosak, pre nego što bi se ocratalo makar i jedno slovo; kao što mornar ispada u prostor iz korpse na katarki; kao što na preostalim kamenim blokovima poredani podanici prolaze ispred tiranina, i otvaraju se bore inijihovih ogrtića; kao što u znaku zastaje ruka koja daje poklon i harać, i tamo ostaje veki vekova; kao što na kraju kolske rude srebrni zvuk zvoničića; kao što za stadom ovaca zamire zvuk klepetuša; kao što se kozji pastir sapliće o stub i zajedno s njim ruši crve, puževe golače, stonoge, crne i providne bube; kao što je preko stepeništa put reči uvek strm, sve dole do grobnice; kao što verni podanici vojnički disciplinovanu leže pred ulazom u grobnicu; kao što staje sat na fasadi kolodvora; kao što kapri krv probijaju rutavci prskrivač; kao što se kroz nekoliko dana u čaši za vodu, zaboravljenoj na stolu, javljuju biseri mehurići vazduha; kao što prašina većito pada na knjige. Čoveka, zatitnina sredstva, vase, pisaće mašine, abažur; kao što se čovek iznenada zaljulja, i hvata za srce; kao što gušći se tuipo pada kraj svoje stolice.

S mađarskog preveo Josip Varga

naposletku besanice

jojan dundin

I u vreme obostranog lovstva
Neki put se obznani blažena slučajnost
Dan bez odstrela

noć bez lovine

Te čujem gde tiho zboriš
Za osnutak sna o dužem miru
Ne tražeći sveopšte poravnanje
Već samo mali razmak
U živosnoj čestini

Tog trena

Novosti na pomolu

Vrućice što me ne otkriva

Na satenskim talasima

No na dnu sipljivog atara

Čije strnjische rove

Slobodni bulkama odani

Sve dok ima

sve dok korak drže

Svoji na svome

A nezanoćeni visoko leti

Oko uženog stenjka

Neposredno posle partijskog kongresa s istim delegatima održan je 23. aprila 1919. Kongres sindikalnog ujedinjenja na kome je izabrano Centralno radničko sindikalno veće Jugoslavije kao rukovodeće telo ujedinjenog revolucionarnog radničkog sindikalnog pokreta. U ovo rukovodeće telo izabrana su četiri Vojvodana. Kongres je imao veliki značaj, jer je i pored izvenskih kompromisnih rešenja postavio osnove, utvrdio organizacione principe ujedinjenja radničkog sindikalnog pokreta i otvorio nove perspektive klasne borbe jugoslovenskog proletařata.

Kongres partijskog i Kongres sindikalnog ujedinjenja, održani pre šest decenija, praktično su naveli poraz onim snagama koje su bile za klasnu saradnju s buržoazijom i označili revolucionarnu prekretnicu u istoriji jugoslovenskog radničkog pokreta.

* *

U samoci nalazim društvo
Što se spremi
Na doživotni izlet
Pa me svu noć more
Njihove brige o vremenu
Iako su mi uspomene
Kao neke telesne vežbe
Pred ponovni susret
Sa ženstvenim plovom galeba

S kojima se danas rastajem
Sutra ču se sastati
Bez primislí o stvarima
Koje su nas udaljile
Od onog bogatstva pretiče
I ja imam
svoje vokale
Svoja prepevna slova
Kao da sat ne izbija

* *

Bogomdani život pčelinjaka
Odsitupa od onomudnje želje
Da i trutovi prežive
Deobu cveta
Mada im otkad pamtim
Dugujemo priznanje
Za soliterne zajednice

No ako deci ne predamo
Grad nesavitljivih jablanova
S visokim gnezđima
U kojima se
Pirkaju zeleni ptici
Uzalud čemo iščekivati
Da se upali svetlost
Na tavancu
Gde zalazimo tajom
S večeri
po polog svoj

Po varničavom polju
Istraživamo trnjine
Da oplodimo modre usne
I ne znaјuci
Šta smo sve propustili
U bđenju i trudu
Oko zakriljenih košnica

Na posletku besanice
Na bankini smo
Sa koje sleću
Nesrećni slučajevi
I sve dok jutro sniva
Na zadimljenom visu
Naša zvezda splavari
Do vodenoga kovčega

Iduće večeri
U svim kolosejima
Nastupajuće samo povesnici
Bez naizmenika
Među raspevanim popcima